

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Ministria e Drejtësisë- Ministarstvo Pravde-Ministry of Justice

GODIŠNJI IZVEŠTAJ (januar-decembar 2025) O
SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA
STRATEGIJE TRANZICIONE PRAVDE

April 2025

I. IZVRŠNI REZIME

Ovaj izveštaj predstavlja napredak u sprovođenju Akcionog plana Strategije tranzicione pravde za period januar–decembar 2025. godine.

Tokom 2025. godine, od ukupno 88 planiranih aktivnosti:

- 23 aktivnosti su u potpunosti sprovedene (26%);
- 30 aktivnosti je delimično sprovedeno ili je u toku sprovođenja (34%);
- 35 aktivnosti nije sprovedeno (40%).

Ovi podaci pokazuju da je napredak u sprovođenju Strategije na prosečnom nivou, sa značajnim izazovima u potpunom sprovođenju planiranih aktivnosti.

Glavni identifikovani izazovi uključuju:

- budžetska ograničenja;
- nedostatak međuinstitucionalne koordinacije;
- ograničeni ljudski i stručni kapaciteti;
- promenu institucionalni prioriteta;
- nedostatak integracije aktivnosti u zakonodavne i strateške planove.

Izveštaj preporučuje konkretne mere za poboljšanje sprovođenja, uključujući jačanje koordinacije, povećanje kapaciteta i obezbeđivanje održivih finansijskih resursa.

II. OPŠTE INFORMACIJE

Strategiju tranzicione pravde (2024-2034) i njen Akcioni plan (2024-2026/7) usvojila je Vlada Republike Kosovo u junu 2024. godine.

Vladavina prava je jedan od glavnih načela ustavnog poretka Republike Kosovo. U tom kontekstu, Vlada Republike Kosovo je, u Programu Vlade Republike Kosovo 2021-2025 i Godišnjem planu rada Vlade, kao i u Programu za vladavinu prava, posebno definisala svoju posvećenost izradi Strategije tranzicione pravde. Kroz sveobuhvatan pristup, Vlada, odnosno Ministarstvo pravde, bila je angazovana u identifikovanju i promociji različitih procesa koji će žrtvama ratnih zločina garantovati pravo na pravdu i istinu, uključujući i razvoj reparativne platforme, koja će imati za cilj izračunavanje ljudske i materijalne štete nastale tokom rata.¹

¹ Program Vlade Kosova 2021-2025, strana 14. Dostupan na: <https://kryeministri.rks-gov.net/www-content/uploads/2021/05/Programi-i-Qeverise-se-Kosoves-2021-2025.pdf>

Sveobuhvatni pristup je u potpunosti u skladu sa ustavnim načelima Republike Kosovo, procesom integracija u EU i međunarodnim standardima. Takođe je nastavak posvećenosti institucija da se pozabave masovnim kršenjima ljudskih prava, ratnim zločinima, zločinima protiv čovečnosti, zločinom genocida i kršenjem vrednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kao i da obezbede pravdu žrtvama i preživelim.

Od završetka rata 1999. godine, suočavanju sa prošlošću i tranzicionoj pravdi uopšte na Kosovu nedostajala je strateška vizija, istinsko uključivanje kategorija žrtava i institucionalna održivost. U odsustvu sveobuhvatne vizije i strategije, više od dve decenije međunarodne i lokalne vlasti, kao i civilno društvo, angažovali su se u fragmentiranim i pojedinačnim inicijativama tranzicione pravde. Nedostatak institucionalne koordinacije, kao i nedostatak kontinuiteta i održivosti vladinih politika, doprineo je nedostatkom napretka u traženju i prepoznavanju istine, pravde i institucionalne reforme. Iz tog razloga i sa ciljem stvaranja održive platforme, Vlada Republike Kosovo, odnosno Ministarstvo pravde, izradila je ovaj strateški dokument. Svrha ovog dokumenta je stvaranje sveobuhvatnog okvira za tretiranje masovnih kršenja ljudskih prava i ratnih zločina, odnosno izgradnja temelja mirne budućnosti. Cilj Strategije tranzicione pravde je da pomogne u ispravljanju nepravdi i lečenju trauma izazvanih bolnom prošlošću. Kroz izrade sveobuhvatne nacionalne strategije za tranzicionu pravdu, postaje moguće stvaranje održive platforme za utvrđivanje činjenica o prošlosti, obezbeđivanje nadoknade za nepravde i traume povezane sa ratom, zaštitu individualnog i kolektivnog sećanja, reformisanje i sticanje poverenja u institucije. Štaviše, neposredni ciljevi Strategije tranzicione pravde su okončanje nekažnjivosti i vraćanje dostojanstva žrtvama. Postupajući na ovaj način, dugoročni ciljevi su usmereni na sprečavanje sukoba i kršenja ljudskih prava, obnavljanje građanskog poverenja, pomirenje, vladavinu prava i demokratski poredak.

Ova Strategija je izrađena na osnovu Ustava Republike Kosovo,² međunarodnih standarda ljudskih prava i načela tranzicione pravde. Shodno tome, strategija se zasniva na četiri stuba tranzicione pravde, naime **traženje istine, pravda, reparacije i institucionalne reforme**, što su takođe državne obaveze u Republici Kosovo.

Ustav Republike Kosovo usvojen je 9. aprila 2008. godine, a stupio je na snagu 15. juna 2008. godine. Ustav je od stupanja na snagu do sada (novembar 2022. godine) imao 26 amandmana: Amandmani 1-22 Ustava, koji se odnose na prestanak međunarodnog nadzora nezavisnosti Kosova (Službeni glasnik, br. 25, 7. septembar 2012. godine), Amandman 23 (Službeni glasnik, br. 7, 26. mart 2013. godine), Amandman 24 (Službeni glasnik, br. 20, 5. avgust 2015. godine), Amandman 25 (Službeni glasnik, br. 9, 11. mart 2016. godine) i Amandman 26 (Službeni glasnik, br. 4, 30. septembar 2020. godine).

Ustav Republike Kosovo garantuje međunarodne standarde ljudskih prava, pruža centralnu ulogu u međunarodnim sporazumima o ljudskim pravima, a takođe garantuje i poboljšanu zaštitu prava manjinskih zajednica. Ove ustavne vrednosti stvaraju pravnu osnovu za društvenu i političku transformaciju, u pravnoj, inkluzivnoj državi i integrisanom društvu, garantujući, između ostalog, da društveni i politički procesi funkcionišu i prevazilaze nasleđe diskriminacije i nepoštovanja ljudskog dostojanstva iz prethodnih represivnih sistema i režima.

Međunarodna pravna osnova ili međunarodno pravo na kojem se zasniva izrada strategije je:

- Povelja Organizacije Ujedinjenih nacija;
- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima;;
- Međunarodne konvencije o ljudskim pravima;
- Međunarodno humanitarno pravo;
- Međunarodno krivično pravo; i
- Međunarodno izbegličko pravo
- *“Ažurirana načela za zaštitu i unapređenje ljudskih prava kroz postupanje za borbu protiv nekažnjivosti”*
- *“Osnovna načela i smernice o pravu na obeštećenje i nadoknadu štete za žrtve teških kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima i ozbiljnih kršenja međunarodnog humanitarnog prava”;*
- *“Okvir politika Evropske unije za podršku tranzicionoj pravdi”*

Vizija strategije

Vizija Kosova za tranzicionu pravdu je stvaranje strateške platforme koja ima za cilj ostvarivanje prava žrtava i društva za istinu, reparaciju, pravdu i garancije neponavljanja.

Ciljevi strategije

Ciljevi Strategije su: adresiranje zločina teških kršenja ljudskih prava, međunarodnog humanitarnog prava i drugih zločina koja predstavljaju kršenje međunarodnog prava.

Period

Strategija tranzicione pravde tretira vremenski period 1989-2000, odnosno od 1989. godine, godine kada je ukinuta pravna i politička autonomija Kosova i početka uništavanja ustavnog poretka bivše SFRJ, period rata 1998-1999. do 2000. godine, na osnovu sledećih principa i vrednosti:

- Pristup usmeren na žrtvu;
- Inkluzivni pristup;
- Rodna osetljivost;

- Saglasnost sa međunarodnim normama i standardima;
- Integritet i nepristrasnost;
- Učešće i osnaživanje;
- Jednakost i nediskriminacija;
- Načelo “ne nanosi štetu“.

Na osnovu navedenih vrednosti, strategija ima za cilj da:

- Omogućiti uspostavljanje društvenog dijaloga o prošlosti, kroz restorativnu pravdu;
- Obezbediti neophodne uslove za postizanje pravde za sve žrtve;
- Obezbediti sprovođenje sveobuhvatnog, transparentnog procesa materijalne, simboličke i psihosocijalne podrške za sve žrtve;
- Obezbediti da svi strateški ciljevi poštuju rodnu osetljivost i da svaki program uključuje mere za istraživanje rodni iskustava i korekciju kršenja na rodnoj osnovi.

Strategijski akcioni plan

U realizaciji i sprovođenju ove strategije, izrađen je akcioni plan koji ima četiri strateška cilja (zasnovana na četiri pomenuta načela), 17 specifičnih ciljeva i 114 aktivnosti. Uprkos tome da je strategija 10 godina, akcioni plan je trogodišnji i biće preispitan svake tri godine. Akcioni plan obuhvata period od juna 2024. do juna 2027. Prema akcionom planu, aktivnosti su raspoređene na tri godine, od kojih su neke samo za jednu godinu, a neke bi trebalo da budu započete u prvoj godini i da se nastave neprekidno u ostalim godinama. Prema podeli na godine, planirano je da aktivnosti počnu ili se razviju na sledeći način:

- **2024-71 Aktivnosti**
- **2025- 88 aktivnosti**
- **2026-69 aktivnosti**

Proces prikupljanja podataka

Na osnovu člana 22, stava 2 Poslovnika (VRK) br. 17/2024 o radu Vlade Republike Kosovo, Ministarstvo pravde, kao nadležno ministarstvo, odgovorno je za kontinuirano praćenje sprovođenja odobrenog strateškog dokumenta. U skladu sa tim, Odlukom br. 349/2024, od 27.09.2024. godine, imenovana je Međuministarska grupa za praćenje i sprovođenje Strategije tranzicione pravde.

Prikupljanje podataka za izradu ovog izveštaja sprovedeno je putem neformalnog plana koji je pripremio Odeljenje za tranziciju pravdu, a koji je odobrila Međuministarska grupa. Tokom 2024. godine, Međuministarska grupa se sastala dva puta, dok tokom 2025. godine nije bilo sastanaka. Na ovim sastancima je dogovoren proces praćenja i izveštavanja o sprovođenju.

Kroz ovaj proces, u svakom ministarstvu i javnoj instituciji su određena odgovorna lica za kontakt, koja su zadužena za komunikaciju sa Odeljenjem za tranziciju pravdu u Ministarstvu pravde, prikupljanje relevantnih podataka i izveštavanje o sprovođenju Akcionog plana u skladu sa odgovornostima odgovarajućih institucija.

Da bi se olakšao proces izveštavanja, Odeljenje za tranziciju pravdu je pripremio plan rada koji uključuje:

- Podelu aktivnosti iz Strateškog akcionog plana prema odgovornostima svake institucije i njihovo dostavljanje na sprovođenje;
- Izradu deset dokumenata sa smernicama za institucije zakonodavne, izvršne i sudske vlasti;
- Razvoj i distribuciju elektronskog formata u Excel-u za izveštavanje;
- Organizovanje okruglih stolova/radionica sa kontakt službenicima radi predavljanja formata izveštavanja, načina njegovog popunjavanja i dogovorenim rokovima izveštavanja;
- Stvaranje informativnog polja sa institucijama, putem kojeg su održani sastanci licem u lice sa rukovodiocima institucija, kao i radionice/tematski okrugli stolovi;
- Izradu posebnih dokumenata za specifične aspekte sprovođenja Strategije, posebno u oblasti izgradnje kapaciteta.

U skladu sa članom 22, stav 3 Uredbe (VRK) br. 17/2024, sastavljen je Godišnji izveštaj za period januar-decembar 2025. godine, koji prikazuje dostignuća u odnosu na ciljeve, vremenske okvire aktivnosti i preduzete mere.

Postignuća u odnosu na ciljeve kroz postavljene pokazatelje i vremenski okvir preduzetih radnji

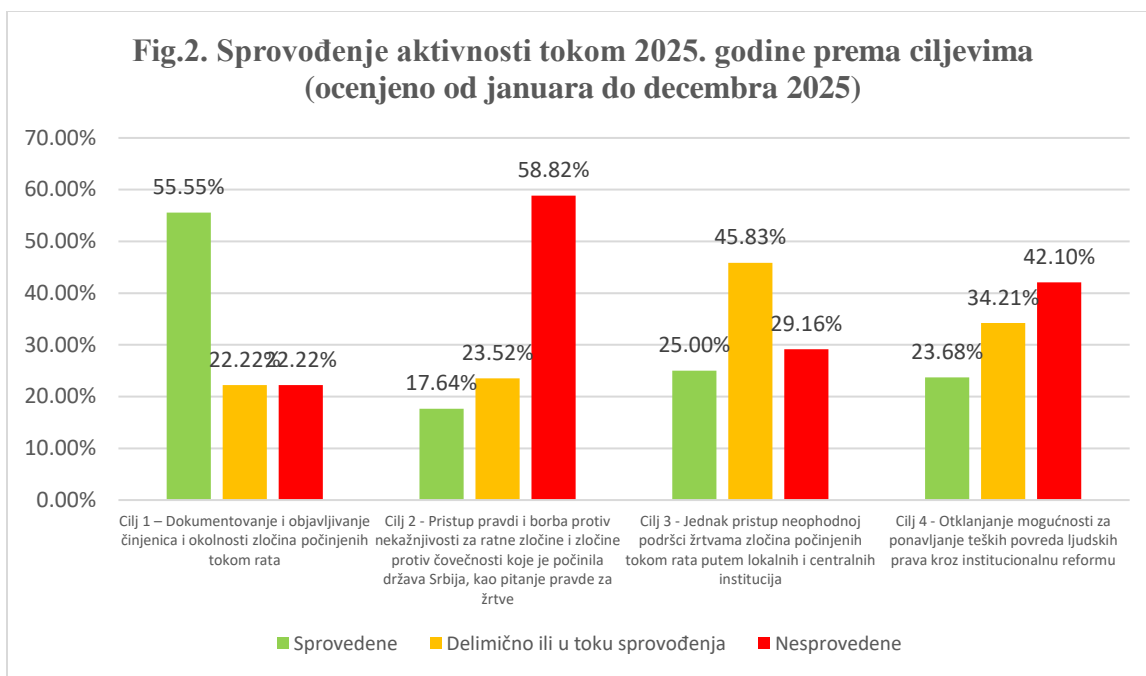
Aktivnosti za ovaj period strategije procenjene su na osnovu četiri kategorije procene: 1) planirane; 2) u potpunosti sprovedene; 3) delimično sprovedene ili u toku; i 4) ne sprovedene.

Planirane	88
U potpunosti sprovedene	23
Delimično sprovedene	30
Ne sprovedene	35

Figura.1

Slika 2

Slika 3

Tabela u nastavku prikazuje sprovođenje aktivnosti u procentima prema institucijama koje su ih vodile. Tabela u nastavku prikazuje sprovođenje aktivnosti u procentima za 2025. godinu, prema institucijama koje su ih vodile. Radi pojašnjenja, treba istaći da postoje aktivnosti koje su u nadležnosti više od jedne institucije. Takođe postoje aktivnosti koje su započete 2024. godine i nastavljaju se u narednim godinama. Zbog toga broj aktivnosti u ovoj tabeli nije isti kao u prethodnoj tabeli, odnosno na slici 1.

Institucija	Broj aktivnosti	Procent potpunog sprovođenja	Procent aktivnosti u toku sprovođenja	Procent nesprovedenih aktivnosti
Ministarstvo Pravde – Institut za Sudsku Medicinu	22	18,18%	31,81%	50%
Presdništvo	3	66,66%	0%	33,33%
Tužilački Savet Kosova i Kancelarija Specijalnog Tužioca Republike Kosovo	12	8.33%	16%	75%
Kancelarija Premijera	16	31,25%	43.75%	25%
Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta - Agencija za Arhive - Agencija za Upravljanje Spomenicima i Memorijalnim Kompleksima	20	10%	60%	30%

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova - Policija Kosova - Institut za Javnu Upravu	9	33,33%	22,22%	44,44%
Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera i Agencija za Zapošljavanje	11	36,36%	27,27%	36,36%
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija - Univerzitet u Prištini i Institut za Istoriju	11	0%	27,27%	72,72%
Ministarstvo Zdravlja i Nacionalni Institut za Javno Zdravlje	3	33,33%	0%	66,66%
Ministarstvo Spoljnih Poslova i Dijaspore	1	0%	0%	100%
Institut za Zločine Počinjene Tokom Rata	10	40%	40%	20%
Vladina Komisija za Nestala Lica	5	60%	20%	20%
Vladina Komisija za Priznavanje i Verifikaciju Statusa Lica Silovanih Tokom Oslobođilačkog Rata na Kosova	5	80%	0%	20%
Ukupan broj aktivnosti	128			

Slika 4

Finansijski izvori

U sprovođenju Akcionog Plana, odnosno u realizaciji aktivnosti, uglavnom su korišćena sredstva iz budžeta Republike Kosovo. Iako je od institucija koje izveštavaju zatraženo da evidentiraju i prijave slučajeve kada su aktivnosti finansirali mogući donatori, nije primljena nijedna informacija u vezi sa takvim finansiranjem.

Glavne prepreke u sprovođenju

Iako je ovo prva godina sprovođenja Strategije, konstatovano je da postoji niz nedostataka koji su uticali na realizaciju planiranih aktivnosti. Ovi nedostaci se uglavnom odnose na budžetska ograničenja, nedovoljno planiranje, slabu međuinstitucionalnu koordinaciju,

nedostatak ljudskih kapaciteta, kao i nedostatak specifičnih znanja i doslednosti u sprovođenju.

Treba naglasiti da nesprovođenje aktivnosti, kao i kašnjenja ili zastoji u njihovoj realizaciji, imaju direktan uticaj na postizanje ciljeva Strategije, koji se mere putem utvrđenih indikatora. U tom pogledu, opšti učinak u sprovođenju odražava i nivo ostvarivanja strateških rezultata.

Bilo koji novi faktor koji utiče na sprovođenje

Tokom perioda monitoringa, pored ranije pomenutih faktora, identifikovani su i novi faktori koji su uticali na potpuno i planirano sprovođenje Akcionog Plana. Jedan od glavnih faktora jeste pomeranje prioriteta i nedostatak kontinuiteta fokusa na planirane aktivnosti.

Takođe je primećeno da pojedine institucije funkcionišu sa preklapajućim mandatima, što je dovelo do pomeranja ili raspršivanja pojedinačnih odgovornosti. Drugi faktor je neuključivanje planiranih aktivnosti u zakonodavne planove i normativne akte predviđene za izmenu ili dopunu.

Izazovi obuhvataju i smanjenje ili umanjeње sredstava kao posledicu novih globalnih prioriteta, neslaganje pojedinih donatora sa sadržajem Strategije i promenu namene sredstava prema novim prioritetima unutar zemlje. Ovi faktori su direktno uticali na kašnjenja i nepotpuno sprovođenje strateških aktivnosti.

Predložene korektivne mere, uključujući obezbeđivanje nedostajućih sredstava

Jedna od glavnih predloženih mera je obezbeđivanje održivih sredstava u okviru državnog budžeta, kroz preispitivanje i optimizaciju godišnjeg planiranja. Istovremeno, neophodno je istražiti mogućnosti koordinacije sa partnerima i donatorima međunarodnih organizacija, posebno u okviru integracionih procesa.

Druga neophodna mera je podizanje kapaciteta, posebno kroz saradnju sa (IKJU) KIJU-om, kao i organizovanje specifičnih obuka za istraživanje i kreiranje politika, naročito u određenim oblastima kao što je javno zdravlje.

U tom okviru, konkretne mere koje treba preduzeti obuhvataju:

- Obezbeđivanje posebne budžetske linije i preispitivanje budžetskih politika;

- Funkcionalizaciju Međuministarske Grupe za Monitoring;
- Izgradnju specifičnih kapaciteta u odgovornim institucijama;
- Identifikaciju i prioritizaciju ključnih aktivnosti za sprovođenje;
- Uspostavljanje zajedničkog fonda u dogovoru sa donatorima.

Ove mere imaju za cilj da obezbede efikasnije sprovođenje Strategije i doprinesu postizanju njenih dugoročnih ciljeva.

III. ANALIZA NAPRETKA U SPROVOĐENJU AKTIVNOSTI

Analiza podataka za 2025. godinu pokazuje umeren nivo sprovođenja Akcionog Plana Strategije za Tranzicionu Pravdu, uz vidljive razlike između institucija i vrsta aktivnosti.

Od ukupno 88 aktivnosti planiranih za ovaj period, samo 26% je u potpunosti sprovedeno, dok je 34% u toku sprovođenja. Visok procenat nesprovedenih aktivnosti (40%) ukazuje na strukturne izazove u implementaciji Strategije, posebno u pogledu koordinacije, planiranja i resursa.

Tumačenje nivoa sprovođenja

Stepen potpunog sprovođenja (26%) ukazuje da značajan deo aktivnosti nije uspeo da bude završen u planiranim rokovima. Međutim, činjenica da je 34% aktivnosti u procesu sprovođenja pokazuje da postoji određeni nivo institucionalnog angažovanja, ali sa kašnjenjima u realizaciji.

Ova kombinacija indikatora ukazuje **na jaz između planiranja i stvarnog sprovođenja**, gde se aktivnosti pokreću, ali se ne završavaju na vreme.

Analiza prema institucijama

Podaci pokazuju izražene razlike u institucionalnom učinku:

- Institucije sa jasnim mandatom i specifičnim funkcijama (kao što su vladine komisije) ostvarile su veće procenat potpunog sprovođenja (do 60-80%).
- Institucije sa širim i međusektorskim odgovornostima (kao što su ministarstva) pokazale su niže nivoe sprovođenja i veći procenat nesprovedenih aktivnosti.
- Pojedine institucije (npr. u oblasti obrazovanja i diplomatije) imaju veoma niske nivoe sprovođenja (0-27%), što odražava nedostatak prioritizacije ili kapaciteta.

Ovo pokazuje da su **jasnoća mandata i institucionalna specijalizacija** ključni faktori uspeha u sprovođenju.

Uticao prirode aktivnosti

Analiza pokazuje da:

- Aktivnosti koje zahtevaju **međuinstitucionalnu koordinaciju** imale su više kašnjenja i niže nivoe sprovođenja.
- Aktivnosti koje zavise od **dodatnih finansijskih izvora** češće su nesprovedene.
- Aktivnosti koje su **tehničke prirode i u okviru mandata jedne institucije imale** su bolji učinak.

To ukazuje da složenost aktivnosti direktno utiče na verovatnoću njene realizacije.

Identifikacija glavnih trendova

Iz opšte analize proizlazi nekoliko trendova:

- Postoji tendencija **započinjanja aktivnosti bez završetka u predviđenim rokovima;**
- Postoji velika **zavisnost od spoljašnjih faktora, kao što su finansiranje i donatori;**
- Primećuje se **nedostatak efikasnih mehanizama praćenja i odgovornosti.**

Implikacije za sprovođenje Strategije

Ako se sadašnji trend nastavi, postoji rizik da:

- strateški ciljevi ne budu ostvareni u predviđenim rokovima;
- se stvori jaz između strateškog planiranja i stvarnih rezultata;
- se smanji institucionalna verodostojnost u sprovođenju javnih politika.

Iz tog razloga, od suštinskog je značaja da se u narednim fazama sprovođenja preduzmu konkretne mere za:

- jačanje međuinstitucionalne koordinacije;
- povećanje profesionalnih kapaciteta;
- unapređenje planiranja i monitoringa;
- obezbeđivanje održivih finansijskih izvora.

IV. ZAKLJUČCI

Analiza e sprovedenjet të Akcionog Plana za godinan 2025 pojezuje se, megjithëse je postignut një progres i caktuar u operacionalizimin e Strategije za Tranzicionu Pravdu, niveli opšti nivo realizacije mbetet nën pritjet e planifikimit fillestar i kërkon ndërhyrje të menjëhershme strukturore.

Niska stopa potpuno sprovedenih aktivnosti (26%) i visok procenat nerealizovanih aktivnosti (40%) ukazuju na značajan jaz između strateškog planiranja i stvarnih kapaciteta za sprovođenje. Ovaj jaz odražava ne samo operativne izazove, već i sistemska ograničenja u međuinstitucionalnoj koordinaciji, upravljanju resursima i određivanju prioriteta politika.

Nalazi pokazuju da je institucionalni učinak neujednačen, pri čemu institucije sa užim mandatima i jasnim odgovornostima postižu znatno bolje rezultate u poređenju sa institucijama sa širokim i međusektorskim mandatima. Ovo ističe potrebu za razjašnjenjem odgovornosti i jačanjem mehanizama odgovornosti.

Jedan od glavnih izazova ostaje nedostatak funkcionalnog i redovnog mehanizma međuinstitucionalne koordinacije, što se ogleda i u potpunoj nefunkcionalnosti Međuministarske Grupe tokom izveštajne godine. To je direktno uticalo na kašnjenja u implementaciji, posebno za aktivnosti koje zahtevaju saradnju između institucija.

Takođe, nedostatak održivog finansijskog planiranja i integracije aktivnosti Strategije u budžetske i zakonodavne okvire značajno je ograničio kapacitet za efikasnu implementaciju. Zavisnost od neizvesnih izvora finansiranja i nedostatak strukturiranog izveštavanja o donatorskoj podršci predstavljaju rizik za održivost procesa.

U operativnom aspektu, evidentna je tendencija započinjanja aktivnosti bez njihovog završetka u predviđenim rokovima, što ukazuje na slabosti u planiranju, upravljanju projektima i praćenju napretka. Ukoliko se ova situacija nastavi, postoji rizik da će negativno uticati na ostvarivanje strateških ciljeva i institucionalni kredibilitet.

U tom kontekstu, za unapređenje i sprovođenje Strategije u narednim fazama, neophodno je:

- hitno jačanje mehanizama koordinacije i praćenja, uključujući punu operacionalizaciju Međuministarske Grupe;
- puna integracija aktivnosti u budžetsko i zakonodavno planiranje;
- povećanje profesionalnih i tehničkih kapaciteta institucija za sprovođenje;
- uspostavljanje jasnih mehanizama odgovornosti i izveštavanja;
- davanje prioriteta aktivnostima sa velikim uticajem i većom izvodljivošću.

Na zaključku, prva godina sprovođenja poslužila je kao važna početna faza za testiranje institucionalnih mehanizama i identifikovanje ključnih izazova. Međutim, kako bi se

obezbedio dugoročni uspeh Strategije za tranzicionu pravdu, u narednim godinama potreban je strukturisaniji, koordinisaniji i finansijski podržaniji pristup.

V. DETALJNE INFORMACIJE O SPROVOĐENJU AKTIVNOSTI

U nastavku je predstavljen Strateški akcioni plan sa kolonom na kraju koja prikazuje napredak u sprovođenju, kako je preporučeno Uredbom (VRK-NR.17/2024 Vlade Republike Kosovo, koja navodi „Nadležno ministarstvo priprema godišnji izveštaj o napretku sprovođenja strateškog dokumenta...“.

Uputstvo:

Zelena boja označava potpuno sprovođenje aktivnosti

Narandžasta boja označava delimično sprovođenje ili da je aktivnost u toku sprovođenja

Crvena boja označava da aktivnost nije sprovedena i da nema nikakvog razvoja u vezi sa njom

Bela boja označava da je aktivnost planirana za naredne godine

VI. AKCIONI PLAN

9. AKCIONI PLAN

Akcioni plan se sastoji od 3 odeljka:

- a) Odeljak 1: Strateški cilj i njegovi pokazatelji
- b) Odeljak 2: Strateški cilj i njegovi pokazatelji
- c) Odeljak 3: Radnje vezane za specifične ciljeve

Br.	Strateški i specifični ciljevi i akcije	Početna tačka [2024]	Srednjoročni cilj [2025]	Konačni cilj [2026]	Rezultat	Napredak u sprovođenju				
1.	Strateški cilj: Dokumentovanje i objavljivanje činjenica i okolnosti zločina počinjenih tokom rata									
1.1	Strateški cilj: Uspostavljanje institucionalnog mehanizma za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata									
Br.	Radnja	P osle dnji rok	Budžet			Izvor finansiranj a	Vodeća i podržavajuća institucija	Rezultat	Refere nce na dokume nte	Napredak u sprovođenju
			Godina 1	Godina 2	Godina 3					

1.1.1	Izrada podzakonskih akata prema Zakonu o Institutu za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata na Kosovu	T M2 2024	0	0	0		Kancelarija premijera	Usvojeni podzakonski akti	Zakon o institutu za zločine počinjenih tokom rata na Kosovu	Prema prikupljenim podacima, podzakonski akti su kompletirani i njihova primena je počela.
1.1.2	Funkcionalizacija Instituta za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata na Kosovu	T M3 2024	1,113,165.00	1,565,560.00	1,634,192.00	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija premijera	Funkcionalni institut sa neophodnom fizičkom infrastrukturom, ljudskim resursima i budžetskom linijom	Zakon o Institutu za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata na Kosovu	Funkcionalan
1.1.3	Jačanje kapaciteta članova osoblja u oblastima relevantnim za mandat Instituta	T M4 2024	0	0	0		Institut za ratne zločine počinjene tokom rata	Obučeni službenici Instituta	Zakon br. 06/L-114 o javnim službenicima	Obučeni službenici Instituta Profesionalni razvoj osoblja ostaje suštinski prioritet Instituta. Tokom ove godine, programi obuke su se fokusirali na unapređenje digitalnih veština, korišćenje sistema elektronskog arhiviranja i

										<p>sticanje savremenih metodologija za istraživanje, sertifikaciju i dokumentovanje. Svi novi službenici su pohađali osnovnu obuku za državne službenike, koju je organizovao Kosovski institut za javnu upravu (KIJU), dok su desetine službenika učestvovala u specijalizovanoj obuci o zaštiti ličnih podataka, upravljanju ugovorima i planiranju budžeta. Štaviše, u saradnji sa KIJU-om, organizovan je tromesečni kurs srpskog jezika, koji je pohađalo 16 službenika, kako bi se omogućio direktniji pristup izvornim dokumentima na ovom jeziku. Takođe tokom 2026. godine,</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										<p>Institut Kosova za ratne zločine (IKKL) planirao je da poveća profesionalne kapacitete svojih službenika kroz specifične međunarodne obuke u Australiji, Izraelu, Engleskoj i Kanadi, kao i kroz specijalizovane obuke unutar zemlje. Ove aktivnosti izgradnje kapaciteta imaju za cilj jačanje profesionalnih nadležnosti i unapređenje nivoa profesionalizma zaposlenih u IKKL u oblastima koje pokriva Institut, posebno u istraživanju, analizi i dokumentovanju ratnih zločina.</p>
1.1.4	Komparativna analiza za stvaranje muzejske institucije za dokumentovanje	T M1 2024	0	0	0		Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Izveštaj o uporednoj analizi	N/A	<p>Koncept za osnivanje Muzeja za dokumentovanje i prezentaciju zločina bivše Jugoslavije i Srbije</p>

	zločina bivše Jugoslavije i Srbije na Kosovu									nad Albancima na Kosovu izradila je radna grupa osnovana odlukom Vlade Republike Kosovo i dostavljen je Vladi.
1.1.5	Izrada zakonske osnove za osnivanje muzejske institucije za dokumentovanje zločina bivše Jugoslavije i Srbije na Kosovu.	T M2 2024	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Uspostavlje na pravna osnova	N/A	U decembru 2024. godine usvojena je odluka o osnivanju Muzeja genocida i naporima za slobodu, predlog koji je sastavila radna grupa osnovana odlukom Vlade Republike Kosovo.
1.1.6	Istraživanje, kuriranje i funkcionalizacija muzejske institucije za dokumentovanje zločina bivše Jugoslavije i Srbije na Kosovu	T M1 2025	50 000	50 000	50 000	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Puno funkcionisanje muzejske institucije za dokumentovanje zločina bivše Jugoslavije i Srbije na Kosovu	N/A	Nakon usvajanja odluke o osnivanju Muzeja genocida i naporima za slobodu, MKOS priprema projektni zadatak za muzejski i arhitektonski koncept zgrade. Tokom maja meseca biće raspisane procedure za izradu arhitektonskog i

										muzejskog projekta muzeja.
1.2	Specifični cilj: Intenziviranje procesa rasvetljavanja sudbine i mesta gde se nalaze nestala lica									
1.2.1	Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-023 o nestalim licima	20 24	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija premijera/Vla dina komisija za nestala lica	Zakon o nestalim licima, izmenjen i dopunjen, usvojen	N/A	Početni nacrt zakona je bio pripremljen, ali je njegovo procesiranje odloženo dok se ne adresiraju zahtevi porodica, koji su trenutno uređeni sa dva odvojena zakona koja su na snazi. Međutim, nacrt zakona je predviđen u ovogodišnjoj Zakonodavnoj agendi, sa mogućnošću daljeg procesiranja u koordinaciji i uz podršku ministra za rad, porodicu i vrednosti

										oslobodilačkog rata, zajedno sa drugim aktima koji spadaju u mandat ovog ministarstva.
1.2.2	Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-054 o statusu i pravima mučenika, invalida, veterana, pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova, žrtava seksualnog nasilja u ratnom periodu, civilnih žrtava i članova njihovih porodica, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-172	20 24	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo finansija, rada i transfera	Priznavanje statusa prisilno nestalih lica sa Kosova u skladu sa Zakonom o nestalim licima	N/A	Ne sproveden
1.2.3	Izmena i dopuna Zakona br. 05/L-060 o sudskoj medicini	20 24	0	0	0		Ministarstvo Pravde	Zakon sa izmenama i dopunama, usvojen	N/A	Ne sproveden

1.2.4	Izrada podzakonskog akta za prestanak potrage za prisilno nestalim licima	T M3 2024	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo Pravde	Usvojena Uredba	N/A	Radna grupa za izradu ovog podzakonskog akta sastala se tokom dvodnevne radionice u decembru 2025. godine i radila na radnom nacrtu, koji je još uvek u fazi obrade u Pravnom odeljenju Ministarstva pravde. Ovaj nacrt treba vratiti članovima radne grupe na komentare pre nego što se prosledi dalje.
1.2.5	Povećanje kapaciteta Instituta za sudsku medicinu u određenim oblastima	20 24	20,000	20,000	20,000	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo Pravde	Ojačani kapaciteti službenika ISM. Stvaranje Odseka za identifikaciju nestalih lica	Zakon br. 05/L-060 o sudskoj medicini / Strategija za razvoj Instituta za sudsku medicinu 2022-2025	Odsek za nestala lica u ISM-u funkcionalan na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u ISM-u (01-2025), ali njegova primena u praksi još nije počela zbog nedostatka Pravilnika o klasifikaciji radnih mesta (koji je u

										procesu). Međutim, odsek radi sa postojećim kapacitetima koji se očekuje da će se povećati i ojačati nakon pune primene Pravilnika zapošljavanjem dva stručnih profila (forenzički arheolog i forenzički analitičar).
1.2.6	Detaljna ponovna inventarizacija/ponovni pregled svih slučajeva smrtnih ostataka u mrtvačnici ISM-a	2024	15,000	15,000	0	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo pravde/Institut za sudsku medicinu/Vladina komisija za nestala lica	Ponovno inventarisani/identifikovani posmrtni ostaci	Zakon br. 04/L-023 o nestalim licima/Strategija za razvoj Instituta za sudsku medicinu 2022-2025	Proces pregleda posmrtnih ostataka u ISM-u nastavljen je sporijim tempom zbog neadekvatnih uslova rada kao rezultat procesa renoviranja. Međutim, ovaj proces je napredovao i očekuje se da će se intenzivirati sa nastavkom rada u renoviranim prostorijama IML-a, uključujući i sobu za forenzičku antropologiju.

1.2.7	Povećanje i jačanje kapaciteta Vladine komisije za nestala lica	20 24	13,728	13,728	13,728	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija premijera	Novo regrutovano osoblje / ojačani kapaciteti KPZH-a	Zakon br. 06/L-114 o javnim službenicima/ Strategija za razvoj Instituta za sudsku medicinu 2022-2025	Kao što smo izvestili i tokom prošle godine, u kontekstu jačanja kapaciteta, dva nova službenika su regrutovana u strukturu Vladine komisije za nestala lica (odnosno, u Jedinici KQPZH).
1.2.8	Stvaranje budžetskih mogućnosti za kontinuiranu podršku porodicama i aktivnostima udruženja porodica prisilno nestalih lica	20 24 - 2025 - 2026	50.000	50.000	50.000	Budžet Kosova/ Donatori	Vlada Republike Kosovo / Kancelarija premijera / MFRT Vladina komisija za nestala lica ISM	Pružena podrška / Identifikovan i oblici za buduću podršku porodicama i udruženjima porodica		Uprkos zvaničnom zahtevu predsedavajuće Komisije da se nastavi sa finansijskom podrškom porodičnim udruženjima putem javnog poziva u 2025. godini, u skladu sa važećim zakonodavstvom, ovaj zahtev nije dalje prosleđen. Shodno tome, tokom 2025. godine nije bilo moguće pružiti direktnu budžetsku podršku udruženjima putem internih institucionalnih

										mehanizama. Podrška njihovim aktivnostima je pružana uglavnom kroz saradnju sa međunarodnim partnerima.
1.2.9	Priprema godišnjih izveštaja o radu KQPZH-a i ISM-a	20 24 - 2025 - 2026	0	0	0		KQPZH/ISM	Pripremljen i izveštaji	Zakon br. 05/L-060 o sudskoj medicini - Zakon br. 04/L-023 o nestalim licima	Izveštaj su pripremili CPCZH i ISM
1.2.1 0	Ujedinjavanje podataka o nestalim osobama	20 25	0	0	0		KQPZH	Ažurirana baza podataka	Zakon br. 04/L-023 o nestalim licima/ Strategija za razvoj Instituta za sudsku medicinu 2022-2025	Modul za nestala lica u okviru iDMS baze podataka je funkcionalizovan sa minimalnim podacima. Rad će se nastaviti sa funkcionalizacijom drugih modula (Porodični modul i Modul za terenske operacije), kao i sa

										kontinuiranim „dopunjavanjem“ podataka, na osnovu skeniranih datoteka i postojeće dokumentacije.
1.2.1 1	Mere zagovaranja, organizovanje lokalnih, nacionalnih, regionalnih i međunarodnih inicijativa za adresiranje pitanja prisilno nestalih lica.	20 24 - 2025 - 2026	0	20.000	20.000	Budžet Kosova/ Donatori	KQPZH	Organizovane inicijative	Zakon br. 04/L-023 o nestalim licima	Organizovane su aktivnosti komemoracije i podizanja svesti, posebno povodom obeležavanja posebnih datuma. Ove godine bismo takođe želeli da istaknemo podršku i učešće u “Maršu do Ženeve” u okviru obeležavanja 30. avgusta – Međunarodnog dana žrtava prisilnih nestanaka.
1.2.1 2	Jačanje kapaciteta sektora za nestala lica u Upravi za ratne zločine TS	20 24 - 2025 - 2026	39,072 .00	39,072. 00	39,072 .00	Budžet Kosova/ Donatori	MUP/PK	Regrutovano osoblje	N/A	Tokom 2024. godine, u Sektoru za nestala lica su regrutovana 2 istražitelja sa odlukama o neodređenom vremenu, dok su u 2025. godini

										regrutovani 1 poručnik i 1 istražitelj sa odlukom o neodređenom vremenu. Dok se tokom 2026. godine planira regrutovanje dodatnog osoblja, u ovom Sektoru nedostaju 2 službenika
1.3	Specifični cilj: Pribavljanje relevantne dokumentacije od međunarodnih organizacija									
1.3.1	Ispitivanje trenutnog statusa dostupnih dokumenata	20 24	15,000	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministartvo Pravde	Priprema izveštaja o trenutnom statusu	N/A	Završeno je istraživanje o javnim i nejavnim, vladinim, nevladinim i međuvladinim mehanizmima koji mogu imati dokumentaciju vezanu za period koji pokriva Strategija.
1.3.2	Slanje zahteva međunarodnim mehanizmima za prikupljanje dokumentacije	20 24 - 2025	0	0	0		Institut za zločine počinjene tokom rata na Kosovu	Poslati zahtevi	Zakon o Institutu za dokumen tovanje zločina počinjeni h tokom	Tokom 2025. godine, Institut za ratne zločine na Kosovu (IKKL) značajno je ojačao svoju mrežu nacionalne, regionalne i međunarodne

									<p>rata na Kosovu</p> <p>saradnje, kroz potpisivanje niza sporazuma i memoranduma o razumevanju sa državnim, akademskim i kulturnim institucijama. Ovi sporazumi imali su za cilj povećanje stručnih kapaciteta institucije, proširenje dokumentarnih resursa i razvoj zajedničkih projekata u oblasti dokumentacije, arhiviranja i očuvanja istorijskog sećanja. Tokom izveštajnog perioda za 2025. godinu, formalizovano je nekoliko novih sporazuma o saradnji sa institucijama iz Republike Albanije, Crne Gore i unutar Kosova. Ključna partnerstva uspostavljena tokom ovog</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										<p>perioda uključuju saradnju sa: Generalnom upravom arhiva i Nacionalnom bibliotekom Albanije; Ministarstvom za Evropu i spoljne poslove Albanije; Ministarstvom za ljudska prava i manjine u Crnoj Gori; Radio-televizijom Crne Gore (RTCG); Centrom za kulturu i Bibliotekom Ulcinj; Opštinom Ulcinj; TV Teuta, kao i drugim relevantnim institucijama. Takođe, IKKL je postigao sporazume o saradnji sa Ambasadam Ujedinjenog Kraljevstva na Kosovu i sa državnim institucijama Države Izrael, sa posebnim fokusom na stručno</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										usavršavanje i razmenu iskustava u specifičnim oblastima istraživanja, verifikacije, analize, dokumentovanja, arhiviranja i institucionalnog upravljanja.
1.3.3	Administriranje prikupljenih dokumenata	2025-2026	0	10,000	10,000	Budžet Kosova/Donatori	Institut za zločine počinjene tokom rata na Kosovu	Administrirani podaci	Zakon o Institutu za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata na Kosovu	Materijali prikupljeni tokom perioda 2025. godine potiču iz 13 različitih zemalja, uključujući Kosovo, Albaniju, Severnu Makedoniju, Crnu Goru, Nemačku, Švajcarsku, Italiju, Ujedinjeno Kraljevstvo, Sjedinjene Američke Države, Kanadu, Švedsku, Norvešku i Austriju. IKKL je obogatio arhivu materijalima od posebne vrednosti za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata na Kosovu. Tokom izveštajnog

										<p>perioda potpisano je preko 582 zapisnika o primopredaji, što predstavlja važan korak ka jačanju transparentnosti i profesionalizaciji postupaka prikupljanja arhivskih materijala Instituta. Fizički fond arhivskih materijala IKKL-a dostigao je 400,25 linearnih metara, dok elektronski arhiv sadrži ukupno 21 TB digitalnih podataka, uključujući 245 VHS kasete/mini-kasete i 156 CD-ova. Sva prikupljena dokumenta, kako u fizičkom tako i u digitalnom obliku, klasifikovana su i sistematizovana u arhivu IKKL-a.</p>
1.4	Specifični cilj: Osnivanje Predsedničke komisije									

1.4.1	Pripremna grupa za osnivanje Komisije	T M3 2024	87,912 .00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija predsednika Republike Kosovo/Skupš tina Kosova	Funkcional na pripremna grupa	N/A	Kancelarija predsednika je osnovala Radnu grupu. U međuvremenu, organizovala je tri sastanka sa akterima civilnog društva, međunarodnim akterima i predstavnicima kategorija žrtava.
1.4.2	Pripreme za osnivanje Predsedničke komisije	20 24	0	0	0		Kancelarija predsednika Republike Kosovo/Skupš tina	Usvojeni akt	N/A	Kancelarija predsednika priprema nacrt normativnog akta.
1.4.3	Funkcionalizacija Predsedničke komisije	20 25 - 2026	0	1,202,6 25.6 5	1,202, 625.6 5	Budžet Kosova/ Donatori	Predsednik/ Skupština	Puno funkcionisanj e Komisije	N/A	Ne sproveden, u iščekivanju plana.
2.	Strateški cilj: Pristup pravdi i borba protiv nekažnjivosti za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti koje je počinila država Srbija, kao pitanje pravde za žrtve									
2.1	Specifični cilj: Jačanje pravosudnog sistema i izgradnja kapaciteta pravosudnih i bezbednosnih institucija									
2.1.1	Regrutovanje i povećanje broja tužilaca uključenih u istragu zločina počinjenih tokom rata	20 24 - 2025	40,920 .00	61,380. 00	0	Budžet Kosova/ Donatori	Tužilački savet Kosova/Minis tarstvo pravde	5 regrutovanih tužilaca	Strateg ija za ratne zločine Tužilačk og saveta i Državno g tužioca	Delimično sprovedeno

2.1.2	Regrutovanje pomoćnog osoblja za Kancelariju specijalnog tužioca Kosova	20 24 -	44,880 .00	22,440. 00	0	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	6 Regrutovano osoblje	strategija za ratne zločine Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Nismo dobili nikakve podatke.
2.1.3	Organizacija i razvoj obuke za tužioce i zaposleno i regrutovane pomoćno osoblje	20 25 -	0	15,000. 00	15,000 .00	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija glavnog tužioca i Tužilački savet Kosova/Akademija pravde	Obučeni tužioci i pomoćno osoblje	Strategija za ratne zločine Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Akademija pravde je u procesu uključivanja posebnog programa u svoje programe obuke.
2.1.4	Regrutovanje potrebnog osoblja u Direkciji za istragu ratnih zločina u Policiji Kosova	20 24 -	46,200 .00	46,200. 00	0	Budžet Kosova/ Donatori	Policija Kosova	10 Regrutovano osoblje	Zakon br. 04/L-076 o policiji	Tokom 2024. godine zaposleno je 8 ljudi (od njih 4 imaju privremene angažmane) Osnovana je Kancelarija za statistiku i analizu u okviru Direkcije za istragu ratnih zločina

2.1.5	Identifikacija potreba za opremom neophodnom za istragu zločina počinjenih tokom rata	2024 - 2026	15,000.00	20,000.00	20,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Policija Kosova	Primljena oprema	N/A	Zahtev u obradi
2.1.6	Organizacija i razvoj obuke za regrutovane policajce	2025 - 2026	0	15,000.00	15,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Kosovska policija/Akademija javne bezbednosti	Obučeni policajci	N/A	Za period januar-oktobar 2024. godine, službenici u Direkciji za istraživanje ratnih zločina obavili su 9 obuka u ovoj oblasti, u kojima je učestvovalo 55 službenika.
2.1.7	Prioritizacija predmeta i izbor predmeta na osnovu utvrđenih kriterijuma	2024 - 2026	0	0	0		Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Efikasnost rešavanja sudskih slučajeva	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Nismo dobili nikakve podatke.

2.1.8	Razvoj baze podataka o teškim zločinima prema međunarodnom pravu na Kosovu u Kancelariji Specijalnog tužioca	20 25	0	10,000. 00	0	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Baza podataka kreirana	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Nismo dobili podatke.
2.1.9	Ažuriranje elektronskog registra Kancelarije specijalnog tužioca	20 24 - 2025 - 2026	0	0	0		Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Ažurirani elektronski registar	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Nismo dobili podatke.
2.1.1 0	Razvoj programa za zaštitu svedoka	20 24 - 2025 - 2026	20,000 .00	20,000. 00	20,000 .00	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Razvijeni sistem ili program	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Nismo dobili podatke.
2.1.1 1	Razvoj istražnog protokola ratnih zločina	20 24 - 2025	0	0	0		Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Protokol i strategija razvijene	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i	Nismo dobili podatke.

									Državno g tužioca	
2.1.1 2	Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-017 o besplatnoj pravnoj pomoći	20 24 - 2025 - 2026	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo pravde/Zastu pnik žrtava	Izmenjeni zakon		Izrađen je koncept dokument i formirana je radna grupa. Gde su održana tri sastanka.
2.1.1 3	Izrada vodiča za informisanje žrtava ratnih zločina o naknadi štete u krivičnim postupcima	20 24	0	0	0		Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo / Policija Kosova	Izrađen vodič	Strateg ija za ratne zločine iz Tužilačk og saveta i Državno g tužioca	Nismo dobili podatke.
2.1.1 4	Osnivanje Kancelarije za podršku žrtvama	20 24 - 2025	44,880 .00	44,880. 00	0	Budžet Kosova/ Donatori	Kancelarija specijalnog tužioca Republike Kosovo	Osnivanje kancelarije sa 8 osoba. Pružena je podrška žrtvama koje prolaze kroz sudske postupke		Nismo dobili podatke.
2.2	Specifični cilj: Pregled postojećeg pravnog okvira u skladu sa međunarodnim standardima i potrebama identifikovanim na nacionalnom nivou									

2.2.1	Ispitivanje pravnog okvira koji koji adresira potrebe žrtava ratnih zločina	20 25	0	0	0		Ministarstvo pravde	Pripremljen izveštaj o trenutnoj situaciji	N/A	Ova analiza je sprovedena i identifikovala je pravne nedostatke ili potrebe kategorija žrtava ratnih zločina
2.2.2	Organizovanje kampanje za podizanje svesti o pravima žrtava i pristupu pravdi	20 25 - 2026	0	15,000	15,000	Budžet Kosova/ Donatori	ZPSRK / Ministarstvo pravde	Povećana svest o žrtvama	Strategija za ratne zločine iz Tužilačkog saveta i Državnog tužioca	Ne sproveden, u iščekivanju plana.
2.3	Specifični cilj: Jačanje regionalne i međunarodne saradnje									
2.3.1	Uspostavljanje saradnje sa regionalnim i međunarodnim organizacijama i institucijama	20 24 - 2025 - 2026	10,000 .00	10,000. 00	10,000 .00	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo spoljnih poslova i dijasporo / Ministarstvo pravde	Kontakti uspostavljeni	N/A	Ne sproveden, u iščekivanju plana.
2.4	Specifični cilj: Osnivanje Kancelarije za zaštitu i zastupanje žrtava u krivičnim i građanskim sudskim postupcima u slučajevima ostvarivanja njihove naknade štete									
2.4.1	Izrada pravilnika za osnivanje Kancelarije	20 24	0	0	0		Ministarstvo pravde	Usvojen Pravilnik	N/A	Ne sproveden.

2.4.2	Razvoj procedura za regrutovanje osoblja	20 25 -	0	46,538. 00	46,538 .00	Budžet Kosova	Ministarstvo pravde	Regrutovan o osoblje	N/A	Ne sproveden, u iščekivanju plana.
2.4.3	Razvoj programa obuke za osoblje kancelarije	20 25 -	0	15,000. 00	15,000 .00	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo pravde	Obuka završena	N/A	Ne sproveden, u iščekivanju plana.
3.	Strateški cilj: Jednak pristup neophodnoj podršci za žrtve zločina počinjenih tokom rata putem lokalnih i centralnih institucija									
3.1	Specifični cilj: Pružanje psihosocijalne i dobrobitne podrške žrtvama zasnovane na istraživanjima									
3.1.1	Istraživanje postojećih javnih i privatnih institucija koje pružaju psihosocijalni tretman žrtvama zločina počinjenih tokom rata	20 24	0	0	0		Ministarstvo zdravlja/Nacionalni institut za javno zdravlje	Sprovedeno istraživanje	N/A	Istraživanje o postojećim javnim i privatnim institucijama koje pružaju psihosocijalni tretman žrtvama zločina počinjenih tokom rata, koje je sprovela radna grupa sastavljena od Ministarstva zdravlja i Nacionalnog instituta za javno zdravlje. Istraživanje je sprovedeno 2025. godine, a izveštaj je u prilogu.

3.1.2	Istraživanje o javnom zdravlju stanovništva Kosova u vezi sa efektima i posledicama rata	20 25- 2026	0	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarst vo zdravlja/ Nacionalni institut za javno zdravlje	Spro veden o istraži vanje	N/A	Ne sproveden, u iščekivanju plana. Planirano je da počne 2026. godine
3.1.3	Istraživanje potreba starijih preživelih i usamljenih članova porodica žrtava ratnih zločina	20 24 - 2025	0	0	0		Ministarst vo pravde/Mini starstvo finansija, rada i transfera	Spro veden o istraži vanje		Istraživanje je počelo i sprovodi se.
3.1.4.	Istraživanje o uticaju transgeneracijske traume	20 24- 2025 - 2026	0	20,000.0 0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarst vo zdravlja	Spro veden o istraži vanje		Ne sproveden, u iščekivanju plana.
3.1.5	Dokumentovanje i identifikacija žrtava trovanja	20 25- 2026	0	0	0		Institut za dokumentov anje zločina počinjenih tokom rata	Baz a podata ka kom pletira na	N/A	Za ovu kategoriju zločina koje je počinila država srbija, IKKL je takođe održao naučni forum, gde su razmotreni svi aspekti ovog zločina. Takođe, sastavljen je katalog za ove zločine koje su albanski studenti pretrpeli tokom 1990. Godine.

3.1.6	Dokumentovanje i identifikacija žrtava mina	2025 - 2026	0	0	0		Institut za dokumentovanje zločina počinjenih tokom rata	Baza podataka kompletna		Ne sproveden, u iščekivanju plana.
3.1.7	Podrška civilnim i ratnim invalidima za lečenje van javnih zdravstvenih ustanova	2024-2026	0	150,000.00	150,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo zdravlja/Fond zdravstvenog osiguranja		AU 03/2017, dodatak za medicinski tretman van javnih zdravstvenih ustanova	Pozivajući se na Odluku br. 43/III/2024 od 22.03.2024. godine, za osobe sa invaliditetom rata OVK-a, FSS je obezbedio sledeću finansijsku podršku: 2024. godina - 785.825,26 evra, 2025. godina - 66.335,24 evra. Pozivajući se na Odluku br. 198/XII/2024 od 03.12.2024. godine, za osobe sa statusom civilnog invalida iz rata, FSS je obezbedio sledeću finansijsku podršku: 2024. godina - 537.119,18 evra; 2025. godina - 19.700 evra
3.1.8	Subvencija za smeštaj usamljenih starijih preživelih,	2024-2025	100,000,00	200,000.00	200,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo finansija,	Sistemizovano	N/A	Nismo dobili podatke. Ne sproveden.

	članova porodica žrtava ratnih zločina, u staračke domove	- 2026					rada i transfera	vane osobe		
3.2	Specifični cilj: Unapređenje postojećih programa i razvoj novih programa									
3.2.1	Produženje vremenskog perioda u kojem žrtve seksualnog nasilja mogu da podnesu zahtev za priznavanje svog statusa, putem izmene Zakona br. 04/L-172 o statusu i pravima ratnih boraca, invalida, veterana, pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova, žrtava seksualnog nasilja u ratnom periodu i njihovih porodica	T M4 2024 - 2025 - 2026	0	0	0		Vlada Republike Kosovo/Min istarstvo finansija, rada i transfera/Mi nistarstvo pravde	Pro duženi period za žrtve seksua lnog nasilja	N/A	Zakonom br. 08/1-219 o izmeni i dopuni Zakona br. 04/1-054 o statusu i pravima ratnih boraca, invalida, veterana, pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova, žrtava seksualnog nasilja u ratu, civilnih žrtava i njihovih porodica, izmenjenom i dopunjenom Zakonom br. 04/1- 172, rok je produžen do 15. maja 2025. godine. Ovim zakonom je predviđeno da se rok može produžiti vladinom odlukom za još dve (2) godine.

3.2.2	Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-054 o statusu i pravima ratnih boraca, invalida, veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova i njihovih porodica.	T M4 2024	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Vlada Republike Kosovo/Min istarstvo finansija, rada i transfera/Mi nistarstvo pravde	Izje dnača vanje iznosa penzij e za civilne invali de	N/A	Ne sproveden.
3.2.3	Stvaranje posebne šeme za zapošljavanje i samozapošljavanje kategorija žrtava rata	20 25 - 2026	0	250,000. 00	25,000.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarst vo finansija, rada i transfera/ Agencija za zapošljavanje Republike Kosovo	Broj zaposl enih lica	N/A	Nismo dobili podatke za 2025. godinu. Podaci koji su dobijeni iz 2024. godine ukazuju na to da je takva šema sprovedena.
3.2.4	Izrada pravilnika kojim se utvrđuju postupci za obezbeđivanje kartica kategorijama civilnih žrtava rata.	20 25	0	0	0		Ministarst vo finansija, rada i transfera	Usv ojeni Pravil nik	N/A	Ratne kategorije iz našeg Odseka opremljuju se Odlukama, dok nevladine organizacije dobijaju kartice. Smatra se ne sprovedenim.
3.2.5	Povećanje kapaciteta centara za socijalni rad, sa psiholozima i sociolozima	20 25- 2026	0	541,728. 00	541,728. 00	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarst vo pravde	Ime novan o 32 psihol oga i	N/A	Zakon o socijalnim i porodičnim uslugama 08 L - 255 u članu 52,

								32 sociolo ga		<p>Centar za socijalni rad, tačnije u stavu 7, izričito navodi da „Organizacija, odgovornosti, vrsta i broj stručnjaka, kao i funkcionisanje Centra za socijalni rad regulišu se podzakonskim aktom koji predlaže Ministarstvo, a usvoji Vlada.“ Ovaj podzakonski akt je obavezan za izradu i u njemu će se, između ostalog, odrediti vrsta i broj stručnjaka</p>
3.3	Specifični cilj: Očuvanje kolektivnog sećanja kroz memorijalizaciju									

3.3.1	Izrada pravne osnove za procenu i kategorizaciju spomenika	20 24	1,500. 00	0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Usvojeni podzakonski akti	Zakon br. 04/L-146 o Agenciji za upravljanje memorijalnim kompleksima; Zakon br. 08/L-063 o izmenama i dopunama zakona	Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona koji se odnose na racionalizaciju i uspostavljanje linija odgovornosti izvršnih agencija, koji predviđa dodatne izmene mandata AKMK-a, završio je proceduru javne rasprave i u isčekivanju je relevantnih koraka za odobrenje od strane Vlade. Nakon usvajanja novog zakona, biće stvoren relevantni pravni osnov za procenu i kategorizaciju memorijala.
3.3.2	Određivanje zvaničnih datuma komemoracija	20 24	0	0	0		Vlada Republike Kosovo / ZKM/ MKOS/ MASHT	Ujedinjeni datum i	N/A	Ne sproveden
3.3.3	Ažuriranje baze podataka o memorijalima	T M1 2025	0	0	0		Agencija za upravljanje memorijalnim	Baza podataka	N/A	AMMKM ima spisak sa podacima o memorijalnim kompleksima, a takođe i u GIS-u su

							kompleksima Kosova	kompletirana		označene lokacije K.M. širom teritorije Kosova, ali nije u potpunosti kompletan, osim imena K.M. i lokacije, nedostaje narativni deo o događaju, istoriji, palim licima i drugi podaci.
3.3.4	Memorijal prisilno nestalih lica i nestalih	20 24 - 2025	10,000 .00	25,000.0 0	0	Budžet Kosova/ Donatori	/ MKOS/ KQPZH	Kreirani memorijal	N/A	Projekat rehabilitacije Memorijala nestalim i prisilno nestalim licima, koji se nalazi u dvorištu Skupštine Kosova, razvija se u saradnji sa Skupštinom Kosova, KQPZH, MKOS i UNDP-om. Izrada projekta je u fazi finalizacije i čeka se odobrenje nadležnih institucija, a zatim se nastavlja sa postupcima implementacije.
3.3.5	Stvaranje spomen-obeležja za žrtve	20 25	0	10,000.0 0	0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta / Agencija za upravljanje	Usvojeni simboli	N/A	Stvaranje komemorativnih simbola za žrtve je cilj u okviru Plana rada AMMKM za 2025. godinu.

							memorijalni kompleksima Kosova			Tokom godine biće utvrđeno da li će biti osnovana komisija za dizajniranje simbola, šta će on sadržati i kako će izgledati, ili druga mogućnost kroz izradu pravilnika, uputstva ili čak odluke, a zatim će se nastaviti sa postupkom nabavke za finalizaciju simbola.
3.3.6	Memorijal deci poginuloj i nestaloj tokom rata	2025 - 2026	0	50,000.00	50,000.00	Budžet Kosova/ Donatori	Međuminstarski savet / Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Izgrađeni memorijal	N/A	Spomenik za poginulu i nestalu decu tokom rata, je uključen u okviru budžeta MKOS-a. Trenutno, radna grupa sastavljena od profesora Filozofskog fakulteta finalizuje izveštaj o nalazima za dokumentovanje podataka o deci nestaloj tokom rata. Nakon podnošenja izveštaja, biće objavljen postupak javne nabavke za realizaciju projekta memorijala.

										Odlukom generalnog sekretara MKOS-a, formira se radna grupa za izradu pojmova referencija i projektnog zadatka za projekat "Memorijalni centar za poginulu decu".
3.3.7	Memorijalni kompleks "Adem Jashari"	20 24- 2025 - 2026	1,000, 000.0 0	1,000,00 0.0 0	1,000,00 0.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Međumini starski savet / Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Dob ro održa van memo rijal	Zakon br. 06/L - 59 - Zakon o Memorija lnom kompleks u Adem Jashari u Prekazu	Nakon odabira koncepta za master plan memorijalnog kompleksa "Adem Jashari", potpisan je ugovor sa Izvršiocem radova. Ugovor predviđa izradu projekata i planova, konceptualnih i implementacionih, ukupno 21 proizvoda, uključujući: Master plan za ceo Memorijalni kompleks "Adem Jashari", Projekte konzervacije i interpretacije Kula otpora, kao i drugih pratećih spomenika, u okviru kompleksa, Kustoski program,

										Detaljne regulacione planove, Projekte za fabriku municije i Svečanu Gardu FSK-a. Očekuje se da će rad na izradi ovih planova i projekata biti završen u roku od 22 meseca. U međuvremenu, paralelno sa izradom planova, biće pokrenuta i realizacija završenih projekata.
3.3.8	Dokumentovanje kulturnog i istorijskog nasleđa koje su uništile srpske snage tokom rata 1998-1999.	20 24- 2025	0	0	0		Državna komisija za dokumentovanje kulturno-istorijskog nasleđa uništenog od strane srpskih snaga tokom rata 1998-1999. / Institut za zločine počinjene tokom rata	Završeno dokumentovanje	N/A	Ne sproveden

3.3.9	Godišnji programi posvećeni dokumentovanju, predavljanju i komemoraciju žrtava rata	2024 - 2026	10,000.00	10,000.00	10,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta/Nacionalni muzej Kosova/Nacionalna biblioteka Kosova/Arhivska agencija Kosova/Nacionalna galerija	Sprovedeni programi	N/A	Nacionalni muzej Kosova je u svoj godišnji program integrisao aktivnosti vezane za dokumentovanje, prezentaciju i komemoraciju žrtava rata. MKK je do sada organizovao nekoliko izložbi, kako tematskih, tako i kroz prezentaciju kolekcija. Poslednje dve izložbe organizovane su u okviru kampanje protiv rodno zasnovanog nasilja, u saradnji sa Ministarstvom pravde, kao i izložba za porodicu Gege Lleshit. U okviru godišnje podrške kulturnim aktivnostima. MKOS je podržao brojne događaje, izložbe, publikacije, okrugle stolove kojima se obeležavaju
-------	---	-------------	-----------	-----------	-----------	------------------------	---	---------------------	-----	--

										istorijski događaji i komemoracije žrtvama rata. GKK je, u okviru svog godišnjeg programa, naručio izložbu fotografija ratnog fotoreportera Āade Goddard, pod nazivom "Fotografije rata na Kosovu", koju je podržao MKOS. Āade Godard je bio ratni reporter koji je izveštavao za poznate međunarodne medije, kao što su Rojters, Njujork tajms i Njuzvik, itd.
3.3.1 0	Publikacije za dokumentovanje, prezentaciju i komemoraciju žrtava rata	20 24- 2025 - 2026	25,000 .00	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Kosovski institut za istoriju/ Institut za zločine počinjene tokom rata	15 sprove denih publik acija	N/A	Tokom 2025. godine, IKKL je organizovao međunarodnu konferenciju "The Scale, Legacy, Documentation and Adjudication of Crimes Committed in Kosovo", održanu od 17. do 19. februara 2025. godine u prostorijama

									<p>Istorijskog instituta "Ali Hadri" u Prištini. Događaj je poslužio kao interdisciplinarna i međunarodna platforma za diskusiju o obimu, nasleđu i izazovima dokumentovanja ratnih zločina na Kosovu. Rubrika "Za n'Kujtesë" - Forumi, izložbe i publikacije. IKKL je pokrenuo rubriku "Za n'Kujtesë", kulturnu i naučnu platformu koja kombinuje akademska istraživanja sa javnim sećanjem, otvarajući diskusije o prećutanim temama istorije Kosova kroz forume, izložbe i publikacije.</p> <p>Forum & izložba "Albanski vojnici</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										poginuli u vojsci bivše Jugoslavije (SFRJ)“ (12. maj 2025.) U saradnji sa Narodnom bibliotekom Kosova “Pjeter Bogdani“, organizovan je forum i izložba posvećeni albanskim vojnicima poginulim u Jugoslovenskoj narodnoj armiji (JNA) tokom 1980-ih, od kojih je, prema podacima koje je prikupio IKKL, oko 135 slučajeva ostalo nejasno.
3.3.1 1	Komemoracija političkim zatvorenicima ubijenim tokom rata u Dubravi	20 24- 2025 - 2026	10,000 .00	10,000.0 0	10,000.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo pravde / Udruženje bivših političkih zatvorenika / Korektivna služba Kosova	Dan i sećanja	N/A	Komemorativne posete se održavaju svake godine u dvorištu zatvora Dubrava.
3.3.1 2	Muzej “Zatvor ideala“.	20 25	15,000 .00	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/ Donatori	Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Dobro održa	N/A	MKOS izrađuje projekat kuratorske i arhitektonske koncepcije Muzeja

								van muzej		idealnog zatvora. Projekat je u završnoj fazi i nakon odobrenja nadležnih institucija, pokrenuće se postupci javne nabavke za realizaciju projekta. Paralelno sa tim, MKOS je obezbedio grant za funkcionalizaciju Muzeja zatvora Ideala, putem javnog poziva. NVO „Molla e Kuqe“, kao korisnik ove podrške, započela je razvoj kulturnih aktivnosti projekta, što će omogućiti funkcionalizaciju Muzeja i upravljanje posetiocima.
3.3.1 3	Zajednički kalendar za dane sećanja	20 24- 2025 - 2026	0	0	0		Vlada / Opštine / Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave / MKOS	Godišnji programi posvećeni dokumento	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.

								vanju, predstavljanje i obeležavanje žrtava rata / Opštine podržane za dane sećanja		
3.3.1 4	Memorijal za žrtve trovanja '90 godina	20 25- 2026	0	15,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta / Institut za Dokumentovanje Zločina počinjenih tokom Rata / Agencija za Upravljanje Memorijalnim Komplexima Kosova	Funkcionalizovan memorijal	N/A	Muzej Genocida je obuhvaćen u okviru dopune/izmene Statuta Nacionalnog Muzeja Kosova. Isti dokument će od 30. januara 2026- 20. februara 2026 biti na javnoj konsultaciji. U okviru Koncepta Muzeja genocida i Borbe za Slobodu, jedan od paviljona muzeja biće posvećen i žrtvama trovanja iz 90

										godina. Trenutno se priprema Konkurs za projekat muzealizacije i akademski projekat
										Muzeja Genocida.
3.3.1 5	Memorijalizacija paralelnih institucija devedesetih godina	20 25- 2026	0	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta / Institut za Dokumentovanje Zločina Počinjenih tokom Rata / Agencija za Upravljanje Memorijalnim Kompleksima Kosova	Funkcionalizovan memorijal	N/A	Na listu kulturnog nasleđa pod zaštitom uključeni su i spomenici koji su funkcionisali kao paralelne institucije, kao što su škole-kuće ili bivše porodilište. U okviru godišnjeg programa MKOS-a razvijene su/podržane aktivnosti dokumentovanja škola-kuća na Kosovu.
4.	Strateški cilj: Eliminisanje mogućnosti ponavljanja teških povreda ljudskih prava kroz institucionalnu reformu									
4.1	Specifični cilj: Jačanje institucionalnih kapaciteta za tranzicionu pravdu									

4.1.1	Program obuke trenera za tranzionu pravdu	20 24	0	0	0		Ministarstvo Pravde / Divizija za Tranzionu Pravdu / Univerzitet u Prištini / KIJU	Izrađen program	N/A	Iz objektivnih razloga ova aktivnost nije razvijena. Međutim, iako nije realizovana ove godine, KIJU će se, u saradnji sa Divizijom za Tranzionu Pravdu, angažovati na razvoju programa Obuke Trenera (ToT) i u optimalnom roku organizovati program obuke i za javne službenike, odnosno državne službenike.
4.1.2	Izrada jednog programa obuke za tranzionu pravdu	20 24	0	0	0		Ministarstvo Pravde / Divizija za Tranzionu Pravdu / Univerzitet u Prištini / KIJU	Izrađen program	N/A	Iz objektivnih razloga ova aktivnost nije razvijena. Međutim, iako nije realizovana ove godine, KIJU će se, u saradnji sa Divizijom za Tranzionu Pravdu, angažovati

										na razvoju Programa Obuke Trenera (ToT) i u optimalnom roku organizovati program obuke i za javne službenike, odnosno državne službenike.
4.1.3	Obuke relevantnih službenika za potrebe zasnovane na specifičnim oblastima	20 25 - 2026	0	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo Pravde / Divizija za Tranziciju Pravdu / MUP / KIJU	150 obučeni Službenika	Zakon br. 06/L-114 o javnim službenicima; Zakon br. 04/L-221 o Kosovskom Institutu za Javnu Upravu	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.1.4	Jačanje kapaciteta kancelarija DFDIL-a	20 25- 2026	0	22,572.0 0	22,572.0 0	Budžet Kosova	MFRT	Stvoreni kapaciteti	Zakon br. 04/L-054 o Porodica ma palih Boraca, Ratnim Invalidi ma,	Nije sprovedeno, na čekanju plana.

									Veterani ma, Civilnim Žrtvama, nestalim licima i Žrtvama seksual nog nasilja	
4.2	Specifični cilj: Unapređenje javnih politika iz perspektive tranzicione pravde: obrazovanje i kultura									
4.2.1	Razvoj obrazovnih programa / van kurikuluma	20 25- 2026	0	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija	Raz vijeni progra mi	Zakon br. 04/L-032 o Preduniv erzitetsko m Obrazov anju u Republici Kosovo	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.2.2	Priprema nastavnog materijala za tranzicionu pravdu, sa metodološkim uputstvima	20 25 - 2026	0	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija / Departman za Tranzicionu Pravdu Univerziteta u Prištini	Raz vijen nastav ni materij al	Zakon br. 04/L- 032 o Preduniv erzitetsko m Obrazov anju u Republici Kosovo	Rad je u procesu. Do sada su formirane Radna grupa i Savetodavna grupa. Izabrana su dva stručnjaka uz podršku organizacija UNDP i Pro Peace Kosovo. Izvršena je procena uključenosti

										<p>Tranzicione Pravde u</p> <p>Preduniverzitetsko obrazovanje i date su sugestije za njenu neposrednu primenu u školama. Na osnovu ove procene predložena je i nacrt-struktura priručnika i održana je radionica sa širom grupom na kojoj su razmatrani različiti aspekti koje treba uključiti u priručnik. Na osnovu svega navedenog, angažovani stručnjaci su u procesu izrade prvog nacrta. Celokupan rad se odvija prema planu i očekuje se da priručnik bude završen u predviđenim rokovima.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

4.2.3	Podrška razvoju novih kadrova u oblasti tranzicione pravde, ljudskih prava i vladavine prava	20 25- 2026	0	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarstvo Obrazovanja / Univerzitet u Prištini / KIJU	Obu čeni kadro vi	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.2.4	Organizovanje aktivnosti profesionalnog razvoja za nastavnike u oblasti tranzicione pravde	20 25- 2026	0	30,000.0 0	30,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarst vo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija / Univerzitet u Prištini / Ministarstvo pravde	Org anizov ane obuke	Zakon br. 04/L- 032 o preduniv erzitetsko m obrazova nju u Republici Kosovo	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.2.5	Razvoj Centra za Tranzicionu Pravdu	20 25 - 2026	0	50,000.0 0	50,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Univerzite t u Prištini / MP / MONTI	Cent ar u funkcij i	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.2.6	Uspostavljanje odeljaka za tranzicionu pravdu u javnim i školskim bibliotekama	20 25 - 2026	0	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarst vo kulture, omladine i sporta / Opštine / MONTI	Usp ostavl jeni kutci	N/A	Dokumentovanje Oštećenja Biblioteka na Kosovu tokom Rata 1998-1999. Ovaj projekat ima za cilj dokumentovanje oštećenja javnih i akademskih biblioteka na Kosovu kao posledice rata 1998- 1999. godine. Projekat će pomoći

										<p>u identifikovanju gubitaka, uzroka i posledica uništavanja biblioteka, kao i u senzibilizaciji institucija i zajednice o značaju restauracije i zaštite bibliotečkog nasleđa. Cilj projekta je dokumentovanje fizičkih oštećenja biblioteka i bibliotečkog fonda tokom rata; identifikovanje glavnih uzroka uništavanja biblioteka; uspostavljanje baze podataka o stanju biblioteka oštećenih tokom rata 1998-1999; podizanje javne i institucionalne svesti o potrebi zaštite biblioteka. Glavne aktivnosti projekta biće: dokumentarna</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										izložba, međunarodna konferencija, panel diskusije, uspostavljanje baze podataka koja čuva podatke o ratnim štetama u javnim bibliotekama Kosova.
4.3	Specifični ciljevi: Osnaživanje mladih u procesima tranzicione pravde									
4.3.1	Uspostavljanje partnerstava sa organizacijama koje vode mladi radi povećanja njihovog učešća u procesima i aktivnostima tranzicione pravde.	2024 - 2025 - 2026	30,000.00	40,000.00	50,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Ministarstvo Pravde / MKOS	Razvijeni programi sa ciljem edukacije mladih o konceptima i mehanizmima tranzicione pravde.	N/A	Strategija za Mlade 2024-2032, koju je usvojio MKOS, u okviru akcionih planova (tri detaljna akciona plana, počevši od prvog akcionog plana koji obuhvata period 2024-2026, a zatim nastavljajući sa druga dva akciona plana koji obuhvataju periode 2027-2029 i 2030-2032), uključila je aktivnosti iz sprovođenja Akcionog Plana Strategije za

										Tranziciju Pravdu, sa ciljem unapređenja međuetničkih odnosa i interakcija među mladima iz različitih zajednica Kosova.
4.3.2	Stvaranje mogućnosti za mlade da se uključe u dijalog sa žrtvama i drugim akterima radi unapređenja njihovog razumevanja uticaja povreda ljudskih prava u prošlosti.	20 24 - 2025 - 2026	20,000 .00	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	MKOS / MP	Save todav ni odbor koji vode mladi iz tačke 4.4.4 poziva se u svaku radnu grupu ili javnu raspra vu.	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.

4.3.3	Podsticanje učešća mladih iz zajednica (iz svih etničkih grupa) u procesima odlučivanja u vezi sa mehanizmima tranzicione pravde kroz osnivanje savetodavne grupe koju vode mladi	20 24 - 2025 - 2026	15,000 .00	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	MKOS	Ostv areno učesće	N/A	<p>Strategija za Mlade 2024-2032, koju je usvojio MKOS, u okviru Akcionih Planova (tri detaljna akciona plana, počevši od prvog akcionog plana koji obuhvata period 2024-2026, a zatim nastavljajući sa druga dva akciona plana koji obuhvataju periode 2027-2029</p> <p>i 2030-2032), uključila je aktivnosti iz sprovođenja Akcionog plana Strategije za tranzicionu pravdu, sa ciljem unapređenja međuetničkih odnosa i interakcija među mladima iz različitih zajednica Kosova.</p>
-------	---	---------------------------------	---------------	---------------	---------------	-------------------------------	------	-------------------------	-----	---

4.3.4	Organizovanje umetničkih aktivnosti u saradnji sa studentima umetnosti na Kosovu iz različitih zajednica.	20 24 - 2025 - 2026	15,000 .00	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	MKOS	Realizovane aktivnosti	N/A	MKOS je kroz program javnih poziva za podršku kulturnim aktivnostima podržao brojne umetničke aktivnosti iz svih zajednica. Jedna potkategorija poziva posvećena je podršci projektima mladih umetnika, namenjenim studentima umetnosti i/ili mladim umetnicima iz svih zajednica.
4.4	Specifični cilj: Promovisanje socijalne kohezije među mladima iz svih zajednica									

4.4.1	Stvorene mogućnosti za mlade iz različitih zajednica da se uključe u dijalog i programe razmene među zajednicama radi povećanja međusobnog razumevanja i poštovanja	20 24- 2025 - 2026	20,000 .00	30,000.0 0	50,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	MP/MKO S	Godišnji javni pozivi za sprovođenje programa razmene među zajednicama od strane omladinskih organizacija	N/A	MKOS je kroz program javnih poziva za podršku kulturnim aktivnostima podržao brojne aktivnosti koje podstiču dijalog i razmenu među zajednicama.
4.4.2	Promovisanje inicijativa koje vode mladi, kao što su zajednički društveni projekti i kulturni, umetnički i sportski događaji, koji podstiču dijalog i razmenu među zajednicama	20 24- 2025 - 2026	10,000 .00	10,000.0 0	10,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	MKOS	Mladi podstaknuti da sarađuju sa svojim vršnjacima iz drugih zajednica, radi stvaranja	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.

								nja boljeg razum evanja kultur e i kultur nog formir anja jednih drugih		
4.4.3	Razvoj i sprovođenje programa koji su posebno usmereni na mlade iz svih zajednica, radi podsticanja učenja jezika i kulturne interakcije	20 24 - 2025 - 2026	15,000 .00	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Poverenik za jezike / Kancelarija za zajednice pri KP	Do 50 obuče nih mladi h	N/A	2024. godine 21 službenik KP-a završio je kurs srpskog jezika (A1) u periodu januar-maj 2024. godine. 2025. godine Kancelarija Premijera / Kancelarija Poverenika za Jezike, u okviru javnog poziva, podržala je organizaciju Dardanapress, koja je organizovala četvoromesečni kurs učenja albanskog jezika za srpsku i romsku zajednicu u opštini Kamenica. Kurs učenja jezika

										pohađalo je dvadeset građana i opštinskih službenika iz zajednica. 2026. godine, zbog odsustva Poverenika, ne može se planirati ni javni poziv ni razvoj bilo kog kursa. Shodno tome, mogu se desiti saradnje sa međunarodnim organizacijama, o čemu ćemo izveštavati u skladu sa situacijom.
4.4.4	Podsticanje mladih svih etničkih pripadnosti da učestvuju u programima tranzicione pravde	20 24 - 2025 - 2026	10,000 .00	10,000.0 0	10,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	MONTI / MKOS / MP / Departman za TP Univerziteta u Prištini	Omogućavanje učešća različitih mladih u programima tranzicione pravde	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.5	Specifični cilj: Obezbeđivanje rodno osetljive tranzicione pravde i adresiranje rodno zasnovanog nasilja i diskriminacije									

4.5.1	Preduzimanje afirmativnih mera radi obezbeđivanja ravnopravnog rodno učešća, u skladu sa zahtevima Zakona o Rodnoj Ravnopravnosti, na pozicijama odlučivanja u vezi sa suočavanjem s prošlošću	20 25 - 2026	0	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	ARR	Garantovano učešće	Zakon o Rodnoj Ravnopravnosti	U toku je sprovođenje.
4.5.2	Razvoj programa sa ciljem pružanja ženama pristupa informacijama i resursima koji se odnose na procese TP-a	20 25 - 2026	0	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	ARR / MP / Univerzitet Prištine	Razvijeni Programi	Zakon o Rodnoj Ravnopravnosti	U toku je sprovođenje.
4.5.3	Stvaranje bezbednih prostora i foruma za žene da podele svoja iskustva i perspektive o ratu i njegovim posledicama, uključujući rodno zasnovano nasilje	20 24 - 2025 - 2026	15,000.00	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	Vladina Komisija za PRNS / ARR u bliskoj saradnji sa NVO-ima koje su već uključene u proces	Stvoreni prostori	Zakon o Rodnoj Ravnopravnosti	Vladina komisija je, radi poštovanja prava stranke da bude saslušana i njihovih neposrednih zahteva da se predstave pred Komisijom, tokom 2024. godine omogućila sastanke sa strankama i njihovo saslušanje na ukupno 23 sastanka, na kojima

									<p>je uspela da se sastane sa ukupno 122 osobe. Komisija je obezbedila stvaranje prostora i bezbednog okruženja, omogućavajući žrtvama da svoja ratna iskustva podele na zaštićen i poverljiv način, što je uticalo na povećanje broja zahteva u 2025. godini.</p> <p>Takođe, tokom 2024/2025. godine realizovana su tri sastanka sa nevladinim organizacijama licenciranim od strane Vlade Kosova za pružanje podrške žrtvama seksualnog nasilja tokom rata, na kojima su obrađena i podeljena iskustva i perspektive žrtava seksualnog nasilja tokom rata od strane njihovih predstavnika.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4.5.4	Razvoj i sprovođenje programa koji su fokusirani na sprečavanje i reagovanje na rodno zasnovano nasilje i diskriminaciju, kao posledicu ratnih trauma unutar porodica	2025 - 2026	0	10,000.00	10,000.00	Budžet Kosova/Donatori	ARR	Razvijeni programi	Zakon o rodnoj ravnopravnosti	U toku je sprovođenje.
4.5.5	Preduzimanje specijalizovanih obuka za istraživanje i adresiranje seksualnog nasilja tokom rata	2025 - 2026	0	20,000.00	20,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Policija Kosova / STRK	Realizovane obuke	N/A	Osoblje DHKL-a tokom perioda 2025. godine obučeno je u nekoliko oblasti, kao što su: Obuka organizovana od strane UN Women, poseta međunarodnih eksperata podržana od strane UN Women - 8 učesnika; Učešće u pokretanju kampanje „Trauma nema rok“ - 2 učesnika; Radionica „Strategija za tranzicionu pravdu“ - 30 učesnika. Za 2026. godinu planira se podnošenje zahteva

										za obuke osoblja DHKL-a kod KAJB-a, STRK-a, PA, FHP-a, MP-a, UNDP-a, UN Women itd.
4.5.6	Razvoj i sprovođenje programa sa ciljem promovisanja učešća i vođstva žena u procesima tranzicione pravde	2024 - 2026	5,000.00	5,000.00	5,000.00	Budžet Kosova/Donatori	ARR	Razvijeni programi	Zakon o Rodnoj Ravnopravnosti	U toku je sprovođenje.
4.5.7	Jačanje kapaciteta Vladine Komisije za Preživjele Seksualnog Nasilja Tokom Rata i organizacija uključenih u proces prijave za priznavanje statusa	2024 - 2026	10,000.00	10,000.00	10,000.00	Budžet Kosova/Donatori	Vlada Republike Kosovo	Stvoreni kapaciteti	Uredba (GRK) Br. 10/2016 o izmeni i dopuni Uredbe Br. 22/2015 za definisanje postupaka za priznavanje i verifikaciju statusa 125 žrtava seksualnog nasilja	U cilju jačanja kapaciteta Vladine komisije za preživjele seksualnog nasilja tokom rata i licenciranih organizacija u okviru ovog procesa, radi povećanja pristupa žena pravdi, ARR je finansirala dvodnevnu radionicu za Komisiju za verifikaciju statusa preživjelih seksualnog nasilja tokom rata. Budžet: 1.027,00 evra.

									tokom rata za	
									oslobo đenje Kosova	
4.5.8	Podrška preživelim seksualnog nasilja tokom rata putem ovlašćenih NVO-a	20 24 - 2025 - 2026	15,000 .00	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera / Vladina komisija za priznavanje i verifikaciju statusa žrtava seksualnog nasilja	Pruž ena podrš ka	N/A	U skladu sa važećim zakonodavstvom, nadležno ministarstvo (MFRT) zaključilo je sporazume sa četiri NVO-a radi podrške i pomoći podnosiocima zahteva/žrtvama u procesu prijave, kao i radi pružanja psihosocijalnih, medicinskih i pravnih usluga od 2018. godine, kada je Komisija počela sa radom. Prema ovom sporazumu, za ove četiri NVO izdvaja se po 2.000 € mesečno; ukupan iznos za 12 meseci

										za četiri NVO iznosi 96.000 €.
4.5.9	Programi obuke za zastupnike žrtava, socijalne radnike i pružaoce usluga / OCD licencirane za PRNS	20 25- 2026	0	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	KIJU / Divizija za Tranzicionu Pravdu	Izra đeni progra mi	Program Kosova za Rodnu Ravnopr avnost 2020-2024	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.5.1 0	Razvoj specifičnih programa za pristup pravdi za preživjele seksualnog nasilja tokom rata	20 24 - 2025 - 2026	0	10,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	STRK / PK / ovlašćene NVO	Izra đeni progra mi	Program Kosova za Rodnu Ravnopr avnost 2020-2024	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.5.1 1	Razvoj rehabilitacionih programa za preživjele seksualnog nasilja tokom rata	20 24 - 2025 - 2026	0	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	ARR	Izra đeni progra mi	Progra m Kosova za Rodnu Ravnopr avnost 2020-2024	Program je u izradi, u kojem su predviđene aktivnosti za ostvarivanje ovog cilja.
4.5.1 2	Podizanje svesti društva putem zagovaranja pristupa pravdi, sa fokusom na preživjele seksualnog nasilja tokom rata i druga prava koja proizlaze	20 24 - 2025 - 2006	10,000 .00	10,000.0 0	10,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	Vladina komisija za priznavanje i verifikaciju statusa žrtava seksualnog	Spro veden a kampa nja	Progra m Kosova za Rodnu Ravnopr avnost 2020-2024	Realizovane su tri video-poruke državnih čelnika, odnosno Predsednice, Predsednika Skupštine i Premijera, kao i

	iz relevantnog zakonodavstva						nasilja / ARR			<p>jedan televizijski video-spot Komisije, putem kojih je obavješteno o produženju roka za prijavu, istovremeno pozivajući na prijavljivanje. Ovaj video je emitovan na javnoj televiziji RTK.</p>
4.5.1 3	Kampanja podizanja svesti za borbu protiv predrasuda i stigmatizacije preživelih seksualnog nasilja	20 24 - 2025 - 2026	0	15,000.0 0	15,000.0 0	Budžet Kosova/Donatori	ARR / Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera / Vladina Komisija za Priznavanje i Verifikaciju Statusa Osoba Silovanih tokom Oslobodilačk og Rata Kosova	Org anizov ana kampa nja	N/A	<p>ARR je povodom Međunarodnog dana preživelih seksualnog nasilja tokom rata preduzela i simboličnu senzibilizujuću aktivnost „Ozelenjavanje prostora“, kroz sadnju dekorativnih biljaka u prostoru parka „Heroinat“, u znak poštovanja i sećanja na sve preživele seksualnog nasilja tokom rata. Budžet ARR-a: 16.240,00 evra.</p>

										ARR je realizovala i emitovala na RTK-u i na 3 nacionalne televizije video-spot: Verifikacija statusa osoba silovanih tokom rata na Kosovu https://www.youtube.com/watch?v=T6aaJMyujH8 Budžet: 2.525,10 evra.
4.5.1 4	Regionalna i međunarodna konferencija o seksualnom nasilju tokom rata na Kosovu	20 25	0	50,000.0 0	0	Budžet Kosova/Donatori	Vladina Komisija za Verifikaciju i priznavanje statusa žrtava DHS	Organizovana konferencija	Program Kosova za rodnu ravnopravnost 2020-2024	Nije sprovedeno. Očekuje se da će biti održano 2026. godine

4.5.1 5	Pružanje stručnih obuka za žene i devojke iz porodica ratnih kategorija, sa posebnim fokusom na žene sa nižim obrazovanjem i žene koje su dugo nezaposlene	20 25 - 2026	0	20,000.0 0	20,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	ARR / MFRT	Spro veden e obuke	N/A	Njihova registracija u kancelarijama za zapošljavanje i upućivanje na obuke u centrima za stručno osposobljavanje (CSO)
4.5.1 6	Forum Žene, mir i bezbednost	20 25	0	50,000.0 0	0	Budžet Kosova/Don atori	Kancelarija Predsednika / MFRT	Odr žan forum	N/A	Sprovedeno je.
4.5.1 7	Istraživanje i prikupljanje podataka o ulozi žena u vezi sa ljudskim pravima, vladavinom prava i tranzicionom pravdom	20 25	0	25,000.0 0	0	Budžet Kosova/Don atori	ARR / Institut za zločine počinjene tokom rata / Arhiv Kosova	Spro veden o istraži vanje	N/A	IKKL, odnosno istraživačica Greta Avdyt, realizovala je studiju o seksualnim silovanjima nad oba pola, sa posebnim fokusom na žene tokom rata na Kosovu. Studija je zasnovana na naprednoj metodologiji i primarnim podacima.
4.6	Specifični cilj: Jačanje postojećih i novih inicijativa civilnog društva za tranzicionu pravdu									

4.6.1	Uspostavljanje institucionalnih i programskih šema podrške za organizacije civilnog društva koje se bave tranzicionom pravdom	20 24- 2025 - 2026	0	50,000.0 0	50,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Ministarst vo pravde / Departman za tranzicinu pravdu	Raz vijena šema / Redov ni izvešta ji i prepor uke za razvoj inicijat iva u buduć nosti	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.7	Specifični cilj: Jačanje socijalne kohezije									
4.7.1	Konsultativni Savet za Zajednice	20 24 - 2025 - 2026	0	25,000.0 0	25,000.0 0	Budžet Kosova/Don atori	Kancelarija Predsednika	Platfor ma za predst avnike svih zajedn ica da se ang ažuju na zaštiti prava	Zakon o Zaštiti i Unapred enju Prava Zajednica i njihovi h pripadni ka u Republici Kosovo	Sprovedeno.

								zajednica		
4.7.2	Razvoj programa, uključujući javno obrazovanje, koji imaju za cilj promovisanje slobode izražavanja i eliminisanje govora mržnje	2024 - 2026	10,000.00	15,000.00	25,000.00	Budžet Kosova/Donatori	MONTI / KP	Razvijeni programi	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.7.3	Programi obuke za medije o tranzicionoj pravdi, pristup „ne nanosi štetu“, osetljivost na konflikt i pristup usmeren na žrtve	2024 - 2026	0	25,000.00	25,000.00	Budžet Kosova/Donatori	NKM / Univerzitet u Prištini / Divizija za tranzicionu pravdu	Obučeni novinari	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.
4.7.4	Istraživanja o rasprostranjenosti i uticaju diskriminacije i izrada mera za eliminisanje takve diskriminacije	2024 - 2026	0	15,000.00	0	Budžet Kosova/Donatori	Kancelarija za dobro upravljanje	Sprovedeno istraživanje	N/A	Nije sprovedeno, na čekanju plana.

